

TOONEEL:

Annemarie Hagens brengt 'Het Einstein Meisje' tot leven

Wat gebeurt er met je, als je bestaan als vrouw wordt ontkend? Hoe kwetsbaar word je, als je voelt dat je "ik" in een zwart gat verdwijnt, als je de regie over je leven kwijtraakt, als je een gemakkelijke prooi wordt voor mannen, die je misbruiken? Maar ook: hoe sterk kun je worden, als je door die hel heen gaat?

Elisabeth Einstein, roepnaam Lieserl, de dochter van de bekende natuurkundige Albert Einstein, kwam in 1902 als buitenechtelijk kind ter wereld. Niemand kent haar levensverhaal. Niemand weet waar en wanneer zij stierf. Niemand weet waar ze begraven ligt. Wie was zij?

Annemarie Hagens bracht dit onbekende meisje tot leven in een monoloog van drie kwartier. Het materiaal voor dit stuk haalde de actrice uit een boek van Philip Sington: 'Het Einstein Meisje'. Het boek sprak kennelijk sterk tot de verbeelding van de actrice. Het stelde haar in staat om de productie ervan in eigen hand te nemen. Juist omdat het leven van Lieserl in de mist van de vergetelheid verdween, had Annemarie de ruimte om er een eigen fictieve inhoud aan te geven. Maar hoe realistisch, juist deze fictie: elke zin van de tekst stemde de toeschouwer tot dieper nadenken. Daarom was dit stuk niet bepaald gemakkelijk te volgen. Maar wie het lukte had ook de ruimte om er zelf weer een nieuw, eigen verhaal in te beluisteren. De volle zaal - Roosendaal Parrotia, zaterdag 3 maart jl. - ging van de eerste tot de laatste minuut in dit drama op. Hier werd puur toneel gebracht. Opzettelijk werden de regie en de belichting sober gehouden om de broze, maar adembenemende draad van het verhaal niet te breken.

Monologen zijn meestal niet zo geliefd, omdat er nogal wat van de toeschouwer wordt gevraagd. De handeling schiet gemakkelijk tekort. Wie ooit het 'Dagboek van een gek' van Nikolaj Gogol verbeeld zag door Henk van Ulsen, weet wat ik bedoel: het is alles of niets. In dat verhaal gebeurt overigens het omgekeerde: de fictie wordt tot bittere realiteit. Annemarie Hagens heeft dit moeilijke genre aangedurfd en ze slaagde grandioos, tot in de perfectie. Ik zal deze opvoering van mijn leven niet vergeten, omdat ik het moeiteloos kan associëren met mijn eigen verlieservaringen, met mijn eigen beperkingen en mijn eigen kracht. Dit stuk is een hommage aan alle mensen, die onafgebroken op zoek zijn naar hun ware identiteit. Dit verhaal móest verteld worden.

Annemarie zal deze monoloog ook gaan opvoeren in de Verenigde Staten en Engeland. Zij bereidt de Engelstalige versie momenteel voor. Ik hoop dat het niet bij deze ene productie blijft en dat zij nog vaker in Nederland op het toneel te zien zal zijn. Annemarie Hagens: een naam om te onthouden.

Roosendaal, 3 maart 2012

Frans Vermeulen